

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle merituulivoiman kiinteistö- ja tuloverotusta koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle merituulivoiman kiinteistö- ja tuloverotusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 29/2026 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 41/2026 vp

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- erityisasiantuntija Esa-Pekka Saari, valtiovarainministeriö
- finanssiasiantuntija Antti Suutari, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Outi Vilén, työ- ja elinkeinoministeriö
- ylitarkastaja Markus Kautto, Verohallinto
- erityisasiantuntija Pekka Montell, Suomen Kuntaliitto
- verojohtaja Anita Isomaa, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- asiantuntija Sampo Seppänen, Energiateollisuus ry
- johtava veroasiantuntija Tomi Viitala, Keskuskauppakamari
- toimitusjohtaja Anni Mikkonen, Suomen uusiutuvat ry
- yliopistonlehtori Janne Myllymäki

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- ulkoministeriö
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus
- Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
- Pohjois-Pohjanmaan liitto

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

- Satakuntaliitto
- professori Pekka Nykänen

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi kiinteistöverolakia, verontilityslakia, varojen arvostamisesta verotuksessa annettua lakia ja tuloverolakia.

Esityksen tavoitteena on hyödyntää YK:n merioikeusyleissopimuksen sallimissa rajoissa Suomelle kuuluva verotusoikeus Suomen talousvyöhykkeellä kiinteistö- ja tuloverotuksen osalta. Tavoitteena on varmistaa, että Suomen talousvyöhykkeellä olevat rakennukset ja rakennelmat sekä siellä harjoitettu toiminta ovat kiinteistö- ja tuloverolainsäädännön alaisia. Tavoitteena on myös saattaa merituulivoimaloiden kiinteistöverotus yhdenmukaisemmaksi maatuulivoimaloiden kanssa keventämällä merituulivoiman kiinteistöverotusta.

Kiinteistöverolaissa ehdotetaan säädettäväksi, että kiinteistöveroa olisi suoritettava valtiolle ja kunnalle Suomen talousvyöhykkeellä olevista rakennuksista ja rakennelmista siltä osin kuin ne arvostetaan kiinteistöverotuksessa rakennuksina tai rakennelmina. Voimalaitokseen kuuluvista rakennuksista ja rakennelmista suoritettaisiin kiinteistöveroa painotetun keskimääräisen voimalaitosprosentin mukaan sekä muista rakennuksista ja rakennelmista painotetun keskimääräisen rakennusten yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan.

Verontilityslaissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtion jako-osuus Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöverosta on 80 prosenttia ja kuntien jako-osuus 20 prosenttia. Kuntien jako-osuus ehdotetaan jaettavaksi niille rannikkokunnille, jotka ovat lähellä Suomen talousvyöhykkeellä olevaa voimalaitosta tai muuta veronalaista rakennusta tai rakennelmaa taikka jossa voimalaitoksen liittymispiste kantaverkkoon sijaitsee. Kuntakohtaiset jako-osuudet määräytyisivät pääsääntöisesti jako-osuuteen oikeutettujen kuntien asukasmäärien suhteessa.

Varojen arvostamisesta verotuksessa annettuun lakiin lisättäisiin säännökset rakennelmien sekä merellä sijaitsevien voimalaitosten arvostamisesta.

Tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset, jotka varmistaisivat tuloverolain soveltamisen myös Suomen talousvyöhykkeellä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulevan voimaan vuoden 2026 aikana. Kiinteistöverolakia on tarkoitus soveltaa ensimmäisen kerran verovuodelta 2030 toimitettavassa verotuksessa. Verontilityslakia on tarkoitus soveltaa ensimmäisen kerran verovuoden 2030 kiinteistöveron tilitykseen. Lakia varojen arvostamisesta verotuksessa on tarkoitus soveltaa ensimmäisen kerran määrättäessä vuoden 2026 verotusarvoa. Tuloverolakia on tarkoitus soveltaa ensimmäisen kerran verovuodelta 2027 toimitettavassa verotuksessa.

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Tavoitteet ja tausta

Esityksen tavoitteena on hyödyntää YK:n merioikeusyleissopimuksen sallimissa rajoissa Suomelle kuuluva verotusoikeus Suomen talousvyöhykkeellä kiinteistö- ja tuloverotuksen osalta. Tavoitteena on varmistaa, että Suomen talousvyöhykkeellä olevat rakennukset ja rakennelmat sekä siellä harjoitettu toiminta ovat kiinteistö- ja tuloverolainsäädännön alaisia. Tavoitteena on myös saattaa merituulivoimaloiden verorasitus yhdenmukaisemmaksi maatuulivoimaloiden verotuksen kanssa.

Suomen talousvyöhykettä koskevien verotuksellisten kysymysten voidaan esityksen mukaan lähivuosina arvioida yleistyvän merituulivoimahankkeiden myötä. Vaikka talousvyöhykelaki ja merioikeusyleissopimus eivät sinänsä estä Suomen verolainsäädännön soveltamista Suomen talousvyöhykkeellä merioikeusyleissopimuksen sallimissa rajoissa, ei oikeustilaa esityksen mukaan voida pitää tyydyttävänä. Kiinteistöverolakia ei nykyisin sovelleta Suomen talousvyöhykkeellä, kun taas tuloverolaista nimenomaisesti puuttuvien säännösten vuoksi lain soveltaminen Suomen talousvyöhykkeellä on epäselvää.

Suomen talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeet ovat vasta alkuvaiheessa, ja ensimmäisten merituulivoimapuistojen oletetaan valmistuvan 2030-luvun loppua kohden.

Esityksen mukaan merituulivoimaloihin kohdistuva kiinteistöverorasitus muodostuu merkittävästi maatuulivoimaloita korkeammaksi johtuen tuulivoimaloihin sovellettavasta nykyisestä arvostamismenetelmästä. Epäneutraalius on seurausta siitä, että voimalaitosrakennelmien arvostamisessa ei käytännössä ole rakennuskustannusperusteiselle yksilölliselle arvostamismenetelmälle vaihtoehtoja menetelmää. Tuulivoimaloiden verotusarvoja ei voida johtaa keskimääräisistä rakennuskustannuksista, koska niissä on erilaisia rakenneratkaisuja, minkä lisäksi niiden koko, rakentamismenetelmät ja materiaalit kehittyvät jatkuvasti.

Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 41/2026 vp

Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöveron kuntien jako-osuus ehdotetaan jaettavaksi niille rannikkokunnille, jotka sijaitsevat lähellä talousvyöhykkeellä olevaa voimalaitosta tai muuta veronalaista rakennusta tai rakennelmaa taikka jossa voimalaitoksen liittymispiste kantaverkkoon sijaitsee. Tällaisia kuntia kutsutaan jako-osuuteen oikeutetuiksi kunniksi ja kunnilla tarkoitetaan kiinteistöverolaissa Suomen kuntia Ahvenanmaan kuntia lukuun ottamatta.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 41/2026 vp arvioinut hallituksen esityksessä omaksuttua sääntelyratkaisua, joka perustuslakivaliokunnan saaman selvityksen mukaan perustuu lainsäädäntövallan jakautumiseen valtakunnan ja Ahvenanmaan välillä. Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 36 kohdan mukaan valtakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat veroja ja maksuja 18 §:n 5 kohdassa säädetyin poikkeuksin. Itsehallintolain 18 §:n 5 kohdan mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat maakunnalle tulosta

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

perittävää lisäveroa ja tilapäistä ylimääräistä tuloveroa sekä elinkeino- ja huviveroja, maakunnalle perittävien maksujen perusteita, kunnalle tulevaa veroa.

Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan kohdan ilmaisun "kunnalle tulevaa veroa" on tulkittava sanamuotonsa mukaisesti kattavan kaikki Ahvenanmaan kunnille tulevat verot. Perustuslakivaliokunta toteaa, että Ahvenanmaan itsehallintolain mukainen lainsäädäntövallan jako valtakunnan ja maakunnan välillä on poissulkeva, ja että valtakunta ei voi säätää lakeja, jotka kuuluvat maakunnan lainsäädäntövaltaan, ja päinvastoin. Siten rannikkokunnille tulevaan veron jako-osuuteen perustuvaa sääntelyä ei voida ulottaa koskemaan Ahvenanmaan maakunnassa sijaitsevia kuntia (vrt. PeVL 37/2010 vp, s. 5—6). (PeVL 41/2026 vp, kappale 3).

Perustuslakivaliokunta esittää lausuntonaan, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Perustuslakivaliokunta viittaa lausunnossaan saamaansa selvitykseen, jonka mukaan kysymys Ahvenanmaan toimivallan laajentumisesta Suomen talousvyöhykkeellä on ollut itsehallintolain kokonaisuudistusta valmistelevan työryhmän käsiteltävänä ja pitää lausunnossaan tärkeänä, että talousvyöhykettä koskevaa sääntelyä edelleen arvioidaan ja siitä neuvotellaan (PeVL 41/2026 vp, kappale 5). Valtiovarainvaliokunta pitää perusteltuna, että Ahvenanmaan lähialueen talousvyöhykettä koskevia kysymyksiä voidaan tarkastella osana Ahvenanmaan itsehallintolain uudistamista.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että Ahvenanmaan maakunnan hallituksen esitysluonnoksesta antaman lausunnon sisällöstä ei tehdä selkoa hallituksen esityksen perusteluissa ja toteaa, että eduskunnan tiedonsaantioikeuden kannalta sitä ei voida pitää aivan asianmukaisena (PeVL 41/2026 vp, kappale 7).

Esityksen mukaan valtion jako-osuus Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöverosta vaikuttaa itsehallintolain 46 §:n nojalla valtion varoista Ahvenanmaan maakunnalle suoritettavaan tasoitusmäärään. Tasoituspohjassa huomioidaan valtion koko osuus kiinteistöverosta riippumatta siitä, sijaitsevatko merituulivoimalaitokset Ahvenanmaan maakunnan lähetyvillä. Tasoitusmäärä kasvaa siten jokaisen Suomen talousvyöhykkeelle rakennetun merituulivoimalan perusteella. Esityksessä vaikutuksen arvioidaan ilmenevän 2030-luvun loppua kohden valtion saadessa kiinteistöverotuottoja.

Yleisiä huomioita ehdotuksista

Esityksessä ehdotetaan, että kiinteistöveroa on suoritettava valtiolle ja kunnalle Suomen talousvyöhykkeellä olevista rakennuksista ja rakennelmista siltä osin kuin ne arvostetaan kiinteistöverotuksessa rakennuksina ja rakennelmina. Voimalaitokseen kuuluvista rakennuksista ja rakennelmista suoritettaisiin kiinteistöveroa painotetun keskimääräisen voimalaitosprosentin mukaan sekä muista rakennuksista ja rakennelmista painotetun keskimääräisen rakennusten yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan.

Ehdotus merkitsee periaatteellista muutosta kiinteistöverotukseen, jossa kiinteistövero on kunnassa oleviin veronalaisiin kiinteistöihin kohdistuva vero, jota suoritetaan kunnan määräämän

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

kiinteistöön soveltuvan veroprosentin mukaisella osuudella kiinteistön arvosta. Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöveropohja on puolestaan kuntien alueen ulkopuolella oleva veropohja, eikä nykyinen kiinteistöverojärjestelmä tunne tällaisen veropohjan osa-alueen mahdollisuutta.

Esityksen mukaisesti valtion veronsaaja-asemaa voidaan pitää perusteltuna, kun otetaan huomioon Suomen talousvyöhykkeen luonne kansainvälisenä, kuntien alueen ulkopuolisena merialueena. Valtiolla on vallankäyttöoikeuksien lisäksi myös velvollisuuksia ja tehtäviä Suomen talousvyöhykkeellä. Kiinteistöveropohja Suomen talousvyöhykkeellä ei myöskään kuulu minkään kunnan alueeseen, eikä kunnilla olisi Suomen talousvyöhykkeeseen kohdistuvia kunnallisia tehtäviä esimerkiksi alueidenkäyttöön, yhdyskuntarakentamiseen tai julkisiin infrastruktuuri-investointeihin liittyen.

Kuntien veronsaaja-asemaa voidaan esityksen mukaan puoltaa sillä, että Suomen talousvyöhykkeelle suunnitelluilla mittavilla merituulivoimahankkeilla voi olla sellaisia rannikkoalueelle ulottuvia vaikutuksia, jotka voivat aiheuttaa alueellista haittaa erilaisille merellisille toimintoille, ympäristölle ja luonnolle. Merituulivoimahankkeet voivat moninaisten, pitkien ja epävarmojen vaikutusketjujen kautta aiheuttaa yksittäisten kuntien alueita laajempia alueellisia vaikutuksia lähialueen kunnille. Esimerkkinä alueellisista haitoista esityksessä tuodaan esille haitat merenkululle, kalastolle, kalastukselle ja kalastusalueisiin sekä melu- ja näköhaittoja. Tähän nähden pidetään perusteltuna, että kunnille annettaisiin jako-osuus Suomen talousvyöhykkeellä olevista rakennuksista ja rakennelmista suoritettavasta kiinteistöverosta.

Esityksessä ehdotetaan, että valtion jako-osuus olisi 80 prosenttia Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöverosta ja kuntien jako-osuus 20 prosenttia. Kuntien jako-osuus ehdotetaan jaettavaksi niille rannikkokunnille, jotka ovat lähellä Suomen talousvyöhykkeellä olevaa voimalaitosta tai muuta veronalaista rakennusta tai rakennelmaa taikka jossa voimalaitoksen liittymispiste kantaverkkoon sijaitsee. Kuntakohtaiset jako-osuudet määräytyisivät pääsääntöisesti jako-osuuteen oikeutettujen kuntien asukasmäärien suhteessa.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esitystä on yleensä ottaen kannatettu ja pidetty tärkeänä myös lainsäädäntömuutosten mahdollisimman nopeaa toteuttamista. Merituulivoimahankkeiden ja niihin liittyvän infrastruktuurin hyväksyttävyyden kannalta on kuulemisessa pidetty ymmärrettävänä sitä, että osa verotuotoista osoitetaan vaikutuspiirissä oleville kunnille, joskin on kuultavasta riippuen esitetty myös verotuottojen osoittamista kokonaan valtiolle tai kunnille.

Hallituksen esityksestä ilmenevien seikkojen ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Suomen talousvyöhykkeelle suunniteltujen merituulivoimahankkeiden kannalta sääntelyn selventäminen on perusteltua, jotta verokohtelu on ennustettavaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa hankekehitystä. Esityksen mukaan tämän voidaan katsoa edistävän hankkeiden investointivarmuutta.

Valiokunta korostaa alueellisen hyväksyttävyyden merkitystä, kun otetaan huomioon hallituksen esityksessäkin esille tuodut merituulivoimahankkeiden rannikkoalueelle ulottuvat mahdolliset vaikutukset. Alueellisen hyväksyttävyyden varmistamiseksi valiokunta kuitenkin katsoo, että kunnille tuleva jako-osuus tulisi olla esityksessä ehdotettua suurempi, ja ehdottaa, että Suomen

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

talousvyöhykkeen kiinteistöverosta kuntien jako-osuus on 30 prosenttia ja valtion jako-osuus 70 prosenttia. Valiokunta ehdottaa tätä koskevaa muutosta 2. lakiehdotukseen.

Valiokunta toteaa myös, että kyse on uuden tyyppisestä sääntelystä ja merituulivoiman kehittymistä tulevaisuudessa on perusteltua seurata.

Valiokunta käsittelee jäljempänä eräitä kuulemisessa esille nousseita asioita.

Liittymisjohdon sijaintikunnat

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on nostettu esille niiden kuntien asema, joiden kautta kulkee ainoastaan liittymisjohto liittymispisteeseen.

Esityksessä kuntien jako-osuus ehdotetaan jaettavaksi niille rannikkokunnille, jotka ovat lähellä Suomen talousvyöhykkeellä olevaa voimalaitosta tai muuta veronalaista rakennusta tai rakennelmaa taikka jossa voimalaitoksen liittymispiste kantaverkkoon sijaitsee. Kuntakohtaiset jako-osuuden määräytyvät pääsääntöisesti jako-osuuteen oikeutettujen kuntien asukasmäärien suhteessa.

Esityksen mukaan liittymispisteellä kantaverkkoon tarkoitetaan samaa kuin nykyisin voimalaitosprosentin soveltamisedellytyksenä olevassa 14 §:n 2 momentin säännöksessä. Tähän ryhmään kuuluisivat liittymispistekunnat, jotta merituulivoimapuistoista rannikolle johdettavista järeistä liittymisjohdoista aiheutuva alueellinen haitta voidaan huomioida. Merituulivoimahankkeet voivat jossain määrin keskittyä samoille merialueille, eikä liittymispistekuntia välttämättä ilman erityissäännöstä katsottaisi jako-osuuteen oikeutetuiksi kunniksi. Liittymisjohdon sijaintikuntia ei sen sijaan ehdotettaisi erikseen mainittavaksi jako-osuuteen oikeutettuna kuntana. Esityksessä on arvioitu, että liittymisjohdon kulun selvittäminen olisi hallinnollisesti raskas menettely verontilitystarpeita varten.

Esityksen mukaan verontilityslain 16 b §:n 3 momentin 3 kohta on peruste siltä varalta, mikäli liittymispistekuntia ei katsottaisi jako-osuuteen oikeutetuiksi kunniksi muulla perusteella pykälän 3 momentin 1 tai 2 kohdan mukaan. Valtiovarainministeriö on esittänyt näkemyksensä, että kun otetaan huomioon jako-osuuteen oikeutettujen rannikkokuntien piiri verontilityslain 16 b §:n 3 momentissa sekä alustavan arvioiden mukaiset mahdolliset liittymispistekunnat, on todennäköistä, että liittymisjohdon sijaintikunnat olisivat jako-osuuteen oikeutettuja kuntia jo ehdotetuilla perusteilla. Liittymisjohdon sijaintikunnilla viitataan tässä yhteydessä Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevan merituulivoimalan ja liittymispistekunnan välisiin kuntiin.

Valiokunta pitää perusteltuna, että liittymisjohdon sijaintikuntien tilannetta jatkossa seurataan.

Uusien merituulivoimaloiden jälleenhankinta-arvo

Tuulivoimaloiden kiinteistöverotuksen lähentämiseksi arvostamislakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että merituulivoimaloiden jälleenhankinta-arvona pidetään 35 prosenttia rakennuskustannuksista, kun maatuulivoimaloilla vastaava osuus rakennuskustannuksista olisi nykyistä vastaavasti 75 prosenttia. Esityksen mukaan nykyisin merituulivoimalan elinkaaren

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

aikaiseen sähköntuotantoon suhteutettu kiinteistöverokustannus verrattuna maatuulivoimaan on merkittävästi korkeampi, minkä vuoksi ehdotus on perusteltu. Myös valiokunnan asiantuntijakuulemisessa tavoitetta merituulivoiman verotuksen keventämistä on kannatettu ja pidetty perusteltuna sitä, että pyritään yhdenmukaiseen verorasitukseen maatuulivoimaloihin verrattuna, mutta on myös esimerkiksi esitetty, että jälleenhankinta-arvon tulisi olla ehdotettua 35 prosenttia pienempi.

Valiokunta on saanut selvitystä siitä, että mitoitus 35 prosenttia rakennuskustannuksista on ollut komission kanssa käytyjen keskustelujen kohteena ja on tuolloisissa keskusteluissa arvioitu EU:n valtiontukisääntelyn kannalta mitoitukseltaan oikeasuhtaiseksi poikkeukseksi. Sen tavoitteena on korjata rakennuskustannusperusteisesta arvostamismenetelmästä johtuvaa rakenteellista epäsuhtaa, ei poistaa arvostamisperustetta: rakennuskustannusten vaihtelujen tulee jatkossakin vaikuttaa kiinteistöverojärjestelmän yleisten periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti verotusarvoon, uusien merituulivoimaloiden osalta kuitenkin suuremmalla varovaisuusalenuksella. Myös varovaisuusperiaatteen ja arvostamistason ennakoitavuuden on katsottu puoltavan sitä, että mitoitus nykyisessäkin kustannustasossa määritetään alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti.

Saadun selvityksen mukaan mitoitusta tarkastellaan tulevaisuudessa EU:n komission edellyttämällä tavalla, jotta merituulivoimaloille ei myöhemminkään koidu etua maatuulivoimaloihin nähden esimerkiksi rakennus- ja toimintakustannusten alenemisen tai sähkön markkinahinnan nousun johdosta.

Esityksen vaikutuksista

Esityksen mukaan nyt ehdotettujen muutosten valtaosin vasta seuraaville vuosikymmenille ajoittuvia vaikutuksia on mahdollista arvioida vain hyvin rajallisesti ja pohjautuen epävarmoihin lähtökohtiin ja oletamiin. Merituulivoimassa hankekehitysajat ovat pitkiä ja ensimmäisten uusien merituulivoimahankkeiden arvioidaan valmistuvan 2030-luvun lopulla. Esityksen mukaan vaikutusarvioiden rajoitteiden taustalla on myös rakennuskustannusten vaihtelut ja epävarmuudet toteutuvista rakennuskustannuksista. Esityksellä arvioidaan olevan olennaisia positiivisia verotuottovaikutuksia 2030-luvulta lähtien, jolloin ensimmäisten merituulivoimahankkeiden arvioidaan etenevän rakentamisvaiheeseen. Esityksen mukaan vaikutuksia julkiseen talouteen ei ole voitu määrällisesti arvioida.

Kiinteistöverolain 26 § 1 mom. ja verontilityslain 16 c §:n 3 mom.

Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota lähinnä olevan kunnan määrittämisen vaikeaselkoisuuteen verontilityslain 16 c §:ssä. Jatketut kuntarajat Suomen talousvyöhykkeellä risteävät joissain kohdissa, jolloin voi muodostua epäselvyys kiinteistövero-osuuteen oikeutetuista kunnista. Valiokunta pitää perusteltuna selvittää kyseistä informatiiviseksi tarkoitettua sääntelyä yksityiskohtaisissa perusteluissa ehdotetulla tavalla. Valiokunta ehdottaa vastaavaa muotoilua myös kiinteistöverolain 26 § 1 momenttiin.

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

Tuloverolain 8 b §

Tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 b §, jossa säädetään Suomea koskevien säännösten soveltamisesta myös Suomen aluemerен edustalla sijaitsevaan talousvyöhykkeeseen.

Esityksen mukaan tuloverolain säännösten soveltamisesta Suomen talousvyöhykkeellä aiheutuvat vaikutukset rajoittuisivat lähinnä sellaisiin Suomessa rajoitetusti verovelvollisiin toimijoihin, joille voisi jatkossa muodostua Suomen talousvyöhykkeelle kiinteä toimipaikka ja jotka siksi ovat velvollisia suorittamaan veroa kiinteään toimipaikkaan luettavasta tulosta. Rajoitetusti verovelvollisten toimijoiden lukumäärän arvioidaan esityksessä jäävän kuitenkin rajalliseksi. Merituulivoimahankkeet toteutettaneen lähtökohtaisesti kotimaisten hankeyhtiöiden kautta. Esityksessä tuloverolakia koskevan ehdotuksen yhteisöverotuottovaikutus arvioidaan vähäiseksi.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota säännöksessä käytettyyn ilmaisuun "Tämän lain", jolloin sanamuotonsa mukaan 8 b §:llä ei olisi vaikutusta muiden tuloverolakien, kuten elinkeinoverolain, maatilatalouden tuloverolain tai lähdeverolain, soveltamiseen.

Tältä osin valiokunta toteaa, että tuloverolain 2 luvun yleisissä määritelmissä tyypillisesti viitataan tuloverolakiin ilmaisulla "tässä laissa" tai "tämän lain", kuten yhteisön määritelmässä lain 3 §:ssä ja kiinteistön määritelmässä lain 6 §:ssä. Näitä säännöksiä sovelletaan myös tulkittaessa muita tuloverotusta koskevia säädöksiä.

Valiokunnan käsityksen mukaan tuloverolain 8 b §:llä on muidenkin tuloverotusta koskevien lakien vastaavan käsitteen tulkinnassa merkitystä, koska tuloverolaki on tuloverotusta koskeva yleislaki, jossa säädetään muun muassa verovelvollisuuden perusteista ja yleisistä määritelmistä. Tuloverolain 2 §:ssä viitataan tuloverotusta koskeviin muihin lakeihin.

Lopuksi

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä 1. lakiehdotuksen 26 §:ään sekä 2. lakiehdotuksen 16 a ja 16 c §:ään ehdotetuin muutoksin.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki kiinteistöverolain muuttamisesta

26 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentti ehdotetaan vastaavaa muotoilua kuin jäljempänä 2. lakiehdotuksen 16 c §:n 3 momenttiin.

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

2. Laki verontilityslain muuttamisesta

16 a §. Veronsaajaryhmien jako-osuudet. Valiokunta ehdottaa 16 a §:n ensimmäisen virkkeen muuttamista siten, että valtion jako-osuus Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöverosta on 70 prosenttia ja kuntien jako-osuus 30 prosenttia.

16 c §. Tarkemmat säännökset kuntakohtaisista jako-osuuksista. Valiokunta ehdottaa 16 c §:n 3 momenttia selvennettäväksi.

Ehdotettu sääntely on sen teknistä soveltamista selventävää, vaikka lähtökohtaisesti Suomen talousvyöhykkeellä olevaa rakennusta tai rakennelmaa lähin Manner-Suomen kunta on sinänsä selvä asia. Lähin kunta on se, jonka etäisyys rakennukseen tai rakennelmaan on lyhin. Tietyillä osilla Suomen talousvyöhykkeellä voi kuitenkin syntyä sellaisia tilanteita, joissa rakennus tai rakennelma voi sijainnistaan riippuen periaatteessa sijaita yhtä lähellä kahta tai useampaa kuntaa. Tällöin kaikki tällaiset kunnat olisivat lähimpiä kuntia. Arviointi tehtäisiin rakennus- ja rakennelmakohtaisesti, joskin käytännössä määrittämisen voi useimmissa tapauksissa tehdä esimerkiksi merituulivoimapuiston osalta sijoittamalla puiston kartalle ja määrittää lähimmän tai lähimmät kunnat puiston uloimpien yksittäisten merituulivoimaloiden perusteella. Kuten perustuslakivaliokunnan lausunnossa todetaan, valtakunnan verolainsäädännössä rannikkokunnille tulevaan veron jako-osuuteen perustuvaa sääntelyä ei voida ulottaa koskemaan Ahvenanmaan maakunnassa sijaitsevia kuntia, eikä muutoksella ole vaikutusta tähän. Tämän vuoksi lähin kunta määritetään Manner-Suomen kunnista käsin.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 29/2026 vp sisältyvät 3. ja 4. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 29/2026 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

kiinteistöverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistöverolain (654/1992) 1 §, 2 §:n 2 momentin 1 kohta, 11 §:n 3 momentti, 16 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti ja 31 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 momentin 1 kohta, 11 §:n 3 momentti ja 16 §:n 1 momentti laissa 1048/2023 sekä 26 §:n 1 momentti ja 31 § laissa 786/2016, sekä *lisätään* lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

1 §

Kiinteistövero

Kiinteistön arvon perusteella vuosittain suoritettavasta *kiinteistöverosta* säädetään tässä laissa. Kiinteistövero menee kiinteistön sijaintikunnalle. Kiinteistövero Suomen talousvyöhykkeellä olevista rakennuksista ja rakennelmista menee valtiolle ja kunnalle. Suomen talousvyöhykkeellä tarkoitetaan Suomen talousvyöhykkeestä annetussa laissa (1058/2004) tarkoitettua talousvyöhykettä.

2 §

Kiinteistö

Tämän lain säännöksiä kiinteistöistä sovelletaan myös:

1) muulle kuin maanomistajalle kuuluvaan Suomessa tai Suomen talousvyöhykkeellä olevaan sellaiseen rakennukseen ja rakennelmaan, joka arvostetaan 15 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukaan;

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

11 §

Yleiset kiinteistöveroprosentit

Kunnanvaltuuston määräämää maapohjan yleistä kiinteistöveroprosenttia ja rakennusten yleistä kiinteistöveroprosenttia sovelletaan tämän lain mukaan veronalaisiin kiinteistöihin, jollei 12, 12 a, 12 b, 13, 13 a, 14 tai 14 a §:stä muuta johdu.

14 a §

Suomen talousvyöhykkeellä sovellettavat veroprosentit

Suomen talousvyöhykkeellä olevaan voimalaitokseen kuuluvaan rakennukseen ja rakennelmaan sovelletaan 14 §:n 2 momentissa säädetyin edellytyksin painotettua keskimääräistä eräiden laitosten veroprosenttia, joka on kunnissa mainitun pykälän nojalla viimeksi vahvistettujen veroprosenttien keskiarvo painotettuna kunkin kunnan veroprosentin piiriin kuuluvilla verotusarvoilla viimeksi toimitetussa kiinteistöverotuksessa.

Suomen talousvyöhykkeellä olevaan muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun rakennukseen ja rakennelmaan sovelletaan painotettua keskimääräistä rakennusten yleistä kiinteistöveroprosenttia, joka on kunnissa 11 §:n nojalla viimeksi vahvistettujen rakennusten yleisten kiinteistöveroprosenttien keskiarvo painotettuna kunkin kunnan veroprosentin piiriin kuuluvilla verotusarvoilla viimeksi toimitetussa kiinteistöverotuksessa.

Painotetut keskimääräiset veroprosentit lasketaan kuntien Verohallinnolle ilmoittamien 11 ja 14 §:ssä tarkoitettujen veroprosenttien sekä viimeksi toimitetun kiinteistöverotuksen päättymishetken mukaisten verotusarvojen perusteella. Siltä osin kuin kunta ei määräajassa ilmoita veroprosenttia tai kunnan ilmoittama veroprosentti poikkeaa tässä laissa säädetyistä, sovelletaan, mitä 11 §:n 6 momentissa säädetään. Painotetut keskimääräiset veroprosentit pyöristetään alaspäin lähimpään prosenttiyksikön sadasosaan.

16 §

Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus

Verohallinto lähettää verovelvolliselle, jolle määrätään kiinteistövero, selvityksen kiinteistöverotuksen perusteena käytetyistä kiinteistötiedoista. Verovelvollisen on tarkistettava selvitykseen merkityt maapohjan pinta-alaa, rakennusoikeutta, kaavatilannetta, rantaoikeutta, käyttötarkoitusta sekä omistus- ja hallintaoikeutta koskevat tiedot samoin kuin rakennuksen jälleenhankinta-arvon laskennan perusteena käytetyt tiedot ja käyttötarkoitus. Verovelvollisen on ilmoitettava Verohallinnolle tiedoissa ilmenevät virheet. Lisäksi on ilmoitettava selvitykseltä puuttuvat kiinteistöt ja rakennukset samoin kuin perusparannukset ja huomattavat korjaustoimenpiteet, tiedot Suomen talousvyöhykkeellä olevista rakennuksista ja rakennelmista sekä tiedot niiden sijainnista ja voimalaitoksen kytkemisestä liittymispisteen kautta kantaverkkoon, tiedot varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettusta kiven-, soran-, saven- ja turpeenotto paikasta tai muusta vastaavasta etuudesta sekä

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

tieto rakennuksen purkamisesta tai käytöstä poistamisesta. Selvitys kiinteistötiedoista voidaan tarvittaessa lähettää myös silloin, kun verovelvolliselle ei tule määrättäväksi kiinteistövero. Verohallinnon on varattava verovelvolliselle kohtuullinen aika selvityksen täydentämiseen ja korjaamiseen.

26 §

Muutoksenhaku

Verovelvollinen tai muu verosta vastuussa oleva, ennakkoratkaisun hakija sekä Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö, kiinteistön sijaintikunta tai Suomen talusvyöhykkeellä olevaa rakennusta tai rakennelmaa lähinnä oleva kunta saavat hakea muutosta verotukseen tai ennakkoratkaisuun noudattaen, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään. Suomen talusvyöhykkeellä olevaa rakennusta tai rakennelmaa lähinnä olevaa kuntaa määritettäessä lähimpänä kuntana pidetään sitä kuntaa, jonka Suomen aluevesien ulkorajaan rajoittuvan kuntarajan etäisyys rakennuksesta tai rakennelmasta on lyhin. Jos lyhin etäisyys on sama kahteen tai useampaan kuntaan, pidetään kaikkia näitä kuntia lähimpinä kuntina. ~~kuntarajojen katsotaan Ahvenanmaan maakunnan alueen vastaista rajaa lukuun ottamatta jatkuvan Suomen aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta Suomen talusvyöhykkeen ulkorajaan saakka.~~

31 §

Tilittäminen veronsaajille

Kiinteistöveron tilittämisestä veronsaajille säädetään verontilityslaisissa (532/1998).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2030 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki

verontilityslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verontilityslain (532/1998) 4 §:n 1 momentti ja
lisätään lakiin uusi 3 a luku seuraavasti:

4 §

Tilitysperuste

Kullekin veronsaajalle tilitettävät määrät perustuvat veronsaajien verovuosisikohtaisiin jako-osuuksiin, jotka määräytyvät siten kuin 2, 3 ja 3 a luvussa säädetään.

3 a luku

Suomen talusvyöhykkeen kiinteistöveron tilittäminen

16 a §

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Valtion jako-osuus Suomen talusvyöhykkeen kiinteistöverosta on 70 prosenttia ja kuntien jako-osuus 30 prosenttia. Kuntakohtaiset jako-osuudet tilitetään jako-osuuteen oikeutetuille kunnille.

16 b §

Kuntakohtaiset jako-osuudet

Kuntien jako-osuus Suomen talusvyöhykkeen kiinteistöverosta jaetaan kolmeksi laskentaeräksi siten, että samaan laskentaerään lisätään kuntien jako-osuutta vastaava osuus verovuoden kiinteistöverosta sellaiselta Suomen talusvyöhykkeen osalta, joka käsittää maantieteellisesti yhtenäisen alueen. Kiinteistövero jaetaan kuntakohtaisiksi jako-osuuksiksi laskentaerittäin jako-osuuteen oikeutettujen kuntien asukasmäärien suhteessa.

Kiinteistöveroa jaettaessa kunnan asukkaina pidetään henkilöitä, joilla verovuotta edeltävän vuoden lopussa on katsottava olleen kunnassa kotikuntalaisia (201/1994) tarkoitettu kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka. Jos kunnan asukasmäärä ylittää 40 000 asukasta, katsotaan kunnan

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

asukasmääräksi kiinteistövero jaettaessa kuitenkin 40 000 asukasta. Jos kunnalla on osuus myös toisen laskentaerän kiinteistöverosta, kerrotaan kunnan asukasmäärä kiinteistövero jaettaessa luvulla 0,7.

Jako-osuuteen oikeutetuksi kunnaksi katsotaan:

1) Suomen aluevesien ulkorajaan rajoittuva kunta, jonka alue on lähinnä laskentaerän perusteena olevalla talousvyöhykkeen osalla sijaitsevaa rakennusta tai rakennelmaa, sekä kunta, jolla on Suomen aluevesien ulkorajaan jatkuva yhteinen kuntaraja tällaisen kunnan kanssa;

2) muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu kunta, jolla on Suomen aluevesillä yhteinen kuntaraja 1 kohdassa tarkoitetun kunnan kanssa, ei kuitenkaan kuntaa, jonka alue ei käsitä Suomen aluevesistä vähintään 50 neliökilometriä tai joka rajoittuu toiseen Suomen talousvyöhykkeen osaan;

3) muu kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu kunta, jossa sijaitsevan liittymispisteen kautta laskentaerän perusteena olevalla Suomen talousvyöhykkeen osalla sijaitseva voimalaitos on kytketty sähkömarkkinalain (588/2013) 31 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun kantaverkkoon.

16 c §

Tarkemmat säännökset kuntakohtaisista jako-osuuksista

Laskentaerien perusteena olevia Suomen talousvyöhykkeen osia määritettäessä Suomen talousvyöhykkeen osaksi katsotaan sellainen maantieteellisesti yhtenäinen alue, joka muodostuu Suomen aluevesien ja Suomen talousvyöhykkeen ulkorajoista ja niiden leikkauspisteistä. Siltä osin kuin Suomen talousvyöhykkeen ja Suomen aluevesien ulkorajat eivät muodosta Merenkurkussa leikkauspistettä, katsotaan maantieteellisesti yhtenäisen alueen muodostuvan näiden ulkorajojen lisäksi sellaisesta pohjoisimmasta suorasta linjasta, joka kulkee Merenkurkussa lyhintä reittiä sisäisten aluevesien ulkorajalta ulkoisten aluevesien ulkorajaan ja joka jatkuu Suomen aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta Suomen talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

Jako-osuuteen oikeutettujen kuntien kuntarajat määräytyvät verovuotta edeltävän vuoden lopun tilanteen kuntajaon mukaisesti. Jos kunta lakkaa kuntarakennelain (1698/2009) 3 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun kuntien yhdistymisen tuloksena, uudella kunnalla on kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna sama oikeus lakanneen kunnan jako-osuuteen kiinteistöverosta kuin lakanneella kunnalla olisi ollut ilman kuntajaon muutosta. Jos lakkaavan kunnan alue jaetaan kahden tai useamman kunnan kesken kuntarakennelain 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla, uudella kunnalla on kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna oikeus sellaiseen osaan lakanneen kunnan jako-osuudesta kiinteistöveroon kuin jos uuteen kuntaan yhdistynyt osa lakanneen kunnan alueesta ja sen asukkaista olisi verovuotta edeltävän vuoden lopussa ollut itsenäinen kunta.

Suomen talousvyöhykkeellä olevaa rakennusta tai rakennelmaa lähinnä olevan kunnan aluetta määritettäessä lähimpänä kuntana pidetään sitä kuntaa, jonka ~~kuntarajojen katsotaan Ahvenanmaan maakunnan alueen vastaista rajaa lukuun ottamatta jatkuvan~~ Suomen aluevesien ulkorajaan rajoittuvan kuntarajan etäisyys rakennuksesta tai rakennelmasta on lyhin. Jos lyhin etäisyys on sama kahteen tai useampaan kuntaan, pidetään kaikkia näitä kuntia lähimpinä kuntina. ~~ulkorajalta suuntaansa muuttamatta Suomen talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.~~

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

Suomen talousvyöhykkeestä säädetään Suomen talousvyöhykkeessä annetussa laissa (1058/2004). Suomen aluevesistä ja niiden ulkorajoista säädetään Suomen aluevesien rajoista annetussa laissa (463/1956).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuoden 2030 kiinteistöveron tilitykseen.

3.

Laki

varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 30 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 812/2013, sekä
lisätään 30 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 812/2013, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2–4 momentti siirtyvät 3–5 momentiksi, seuraavasti:

30 §

Rakennuksen ja rakennelman verotusarvo

Rakennuksen, rakennelman ja vesivoimalaitoksen arvoksi katsotaan jälleenhankinta-arvo vähennettynä seuraavilla vuotuisilla ikälennuksilla:

6) tuuli- ja aurinkovoimalaitokseen kuuluva rakennus ja rakennelma 2,5 prosenttia.

Rakennelman jälleenhankinta-arvona pidetään 75 prosenttia vastaavan rakennelman rakennuskustannuksista. Sellaisen merelle pääosin aluksesta rakennetun tai siltä asennetun voimalaitokseen kuuluvan rakennelman, jonka perustukset sijaitsevat vesialueella ja ovat ympärivuotisesti veden alla teoreettisella keskiveden korkeudella tai ovat kelluvia, jälleenhankinta-arvona pidetään 35 prosenttia rakennuskustannuksista, jos rakentaminen on aloitettu vuonna 2025 tai sen jälkeen. Jälleenhankinta-arvoja tarkistetaan vuosittain rakennuskustannusindeksin vuosimuutosta vastaavasti siten, että jälleenhankinta-arvon muutos verrattuna edeltävän vuoden verotuksessa käytettyyn jälleenhankinta-arvoon vastaa rakennuskustannusindeksin muutosta edeltävän vuoden kesäkuusta verovuoden kesäkuuhun.

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran määrättäessä vuoden 2026 verotusarvoa.

4.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään tuloverolakiin (1535/1992) uusi 8 b § seuraavasti:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

2 luku

Yleiset määritelmät

8 b §

Suomi

Tämän lain Suomea koskevia säännöksiä sovelletaan myös Suomen aluemerren edustalla sijaitsevaan talousvyöhykkeeseen. Suomen talousvyöhyke käsittää Suomen aluevesiin välittömästi liittyvän merialueen, jonka ulkoraja määräytyy Suomen vieraiden valtioiden kanssa tekemien sopimusten mukaisesti ja jonka ulkorajan sijainnin osoittamisesta säädetään Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2027 toimitettavassa verotuksessa.

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp

Helsingissä 16.6.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk

jäsen Otto Andersson r

jäsen Markku Eestilä kok

jäsen Seppo Eskelinen sd

jäsen Janne Heikkinen kok

jäsen Timo Heinonen kok

jäsen Marko Kilpi kok

jäsen Jari Koskela ps

jäsen Suna Kymäläinen sd

jäsen Aki Lindén sd

jäsen Mika Lintilä kesk

jäsen Minna Reijonen ps

jäsen Joonas Räsänen sd

jäsen Sari Sarkomaa kok

jäsen Sami Savio ps

jäsen Ville Valkonen kok

jäsen Pia Viitanen sd

jäsen Ville Vähämäki ps

varajäsen Jessi Jokelainen vas

varajäsen Krista Mikkonen vihr

varajäsen Juha Mäenpää ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tarja Järvinen

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp
Vastalause

Vastalause /vihr, vas

Perustelut

Hallituksen esityksessä ehdotetaan merituulivoiman kiinteistö- ja tuloverotusta koskevaa lainsäädäntöä. Esityksellä selkeytettäisiin Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevien rakennusten, rakennelmien ja siellä harjoitetun toiminnan verokohtelua sekä kevennettäisiin merituulivoimaloiden kiinteistöverotusta niin, että se olisi nykyistä yhdenmukaisempaa maatuulivoimaloiden verotuksen kanssa. Lisäksi esityksessä säädettäisiin Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöveron jakamisesta valtion ja kuntien välillä.

Merituulivoimalla on merkittävä rooli päästöttömän sähköntuotannon lisäämisessä, Suomen energiaomavaraisuuden vahvistamisessa sekä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Samalla se on tärkeä osa puhtaan teollisuuden, sähköistyvien investointien ja Suomen kilpailukyvyyn vahvistamista. Ennakoitava ja tarkoituksenmukainen sääntely- ja verotusympäristö on välttämätön edellytys sille, että Suomeen syntyy merituulivoimahankkeita ja niihin liittyviä investointeja.

Hallituksen esityksen tavoitteena on selkeyttää Suomen talousvyöhykkeen kiinteistö- ja tuloverotusta sekä saattaa merituulivoimaloiden verorasitus yhdenmukaisemmaksi maatuulivoimaloiden verotuksen kanssa. Tämä tavoite on kannatettava. Esityksessä tunnistetaan perustellusti, että nykytilassa merelle ja maalle rakennettujen tuulivoimaloiden verotusarvot eivät ole oikeassa suhteessa niiden tuotannolliseen arvoon nähden, mikä on heikentänyt merituulivoiman asemaa.

Hallituksen esityksen mukainen ratkaisu, jossa valtion jako-osuus Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöverosta olisi 80 prosenttia ja kuntien osuus 20 prosenttia, on perusteltu. Hallituksen esityksen mukainen jakosuhte tunnistaa perustellulla tavalla sen, että Suomen talousvyöhykkeelle sijoittuva merituulivoima poikkeaa maatuulivoimasta ja myös aluevesille sijoittuvasta tuulivoimasta. Suomen talousvyöhyke on kuntien alueen ulkopuolinen merialue, eikä siihen kohdistu samanlaisia kunnallisia tehtäviä esimerkiksi alueidenkäytön, yhdyskuntarakentamisen tai julkisten infrastruktuuri-investointien osalta kuin kunnan omalla alueella toteutettaviin hankkeisiin.

Valtion 80 prosentin osuutta puoltaa se, että valtio vastaa merialueiden kokonaisuohjauksesta, luvituksen edellytyksistä sekä merituulivoiman valtakunnallisesta kehittämisestä. Hallituksen esityksen perusteluissa valtion veronsaaja-asemaa pidetään perusteltuna myös sen vuoksi, että Suomen talousvyöhyke on kansainvälinen, kuntien alueen ulkopuolinen merialue ja valtiolla on siellä sekä vallankäyttöoikeuksia että velvollisuuksia ja tehtäviä. Tällaisia ovat muun muassa merituulivoiman hyödyntämiseen, kilpailutukseen, lupamenettelyihin ja valvontaan liittyvät viranomaistehtävät sekä talousvyöhykkeen suunnittelu, käyttö, valvonta ja suojele.

Valiokunnan mietintö kasvattaisi kuntien osuutta merituulivoiman kiinteistöverotuotosta hallituksen esitykseen nähden. Emme pidä tätä muutosta tarkoituksenmukaisena. Hallituksen esityksen mukainen jakosuhte muodostaa perustellun tasapainon kuntien ja valtion välillä, eikä valtion osuutta ole syytä pienentää valiokunnan mietinnössä esitetyllä tavalla.

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2026 vp
Vastalause

Asiantuntijalausuntojen perusteella maa- ja merituulivoiman verokohteluun jää esityksen jälkeenkin eroja, joita on syytä arvioida myöhemmin uudelleen osana merituulivoiman kokonaisvaltaista edistämistä. Hallituksen esityksen lausuntopalautteessa on tuotu esiin sekä verotuksen yhdenmukaistamisen ja selkiyttämisen tarve että merituulivoiman rakennuskustannuksiin, tekniseen kehitykseen ja verorasitukseen liittyviä näkökohtia. Verotuksen tulee kohdella uusiutuvan energian tuotantomuotoja johdonmukaisesti, mutta samalla tunnistaa niiden erilaiset olosuhteet, kustannusrakenteet ja julkisen vallan roolit.

Merituulivoiman edistämisen ei tule perustua pelkästään yksittäisiin lainsäädäntömuutoksiin, vaan Suomeen tarvitaan kansallinen merituulivoimavisio. Sen tulisi koota yhteen merituulivoiman tavoitteet, luvituksen ja merialuesuunnittelun kehittäminen, sähköverkon ja muun infrastruktuurin tarpeet, investointiympäristön ennakoitavuus sekä verotuksen pitkäjänteinen tarkastelu.

Kannatamme hallituksen esityksen mukaista jakosuhdetta ja pidämme valiokunnan mietinnön muutosta tältä osin epätarkoituksenmukaisena.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotukset hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 2. lakiehdotuksen 16 a § muutettuna seuraavasti: (Vastalauseen muutosehdotus)

Vastalauseen muutosehdotus

16 a §

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Valtion jako-osuus Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöverosta on 80 prosenttia ja kuntien jako-osuus 20 prosenttia. Kuntakohtaiset jako-osuudet tilitetään jako-osuuteen oikeutetuille kunnille.

Helsingissä 16.6.2026

Krista Mikkonen vihr
Jessi Jokelainen vas